No. 144. 1847.

DE TIJD.

NOORD-HOLLANDSCHE COURANT.

ZEGEL 1½ C. NOORD-HOLLAND.

Dieu et mon droit.

Deze COURANT verschijnt te AMSTERDAM, Dingsdags, Donderdags en Zaturdags. Het abonnement voor 3 maanden is *f* 3,00; voor de buitensteden *f* 3,50; franco door het geheele Rijk.

Brieven, Gelden, enz. FRANCO te adresseren aan het Bureau dezer COURANT.

ZATURDAG, 5 JUNIJ.

AMSTERDAM, 4 Junij.

Bij het overlijden van den bevrijder van Ierland hebben de dagbladen van gansch Europa, ieder naar zijne kleur, getracht den grooten man, aan gene zijde van zijn onsterfelijk graf, een laatst woord toe te roepen, bij de meesten een zegengroet, bij weinigen onverschilligheid, en bij enkelen haat aanduidende. Wij betreuren het, dat de laasten vooral in ons vaderland worden aangetroffen, omdat het een vernieuwd bewijs is van de bekrompen vooroordeelen, waardoor sommige zoogenaamde verlichten van Nederland worden geleid. Dan de vloek, dien zij over O'Connell in zijne stille rustplaats uitspreken, is hun tot schande, gelijk hij hem tot eere verstrekt. Het is alleen aan groote vernuften, vruchtbare geniën gegeven, rondom hunne dorre beenderen de gansche wereld te verzamelen, zoowel in kreten van verguizing als van loftuiting; de middelmatigheid heeft geene vijanden aan den oever van den dood. Het slijk, dat boosaardige handen op het graf van O'Connell verzamelen, rijst, hun ten spijt, op tot een kolossaal gedenkteeken, waarop de dankzegging staat uitgedrukt van de eeuw, die hij, door zijn geniaal woord en zijne onverschrokken handelingen, tot het constitutionneel leven heeft aangewekt.

De edele graaf van Montalembert heeft gezegd, en het is niet genoegzaam opgemerkt, dat O'Connell de leermeester is geweest van Europa in de beoefening der grondwettige regten. Daarom is O'Connell niet alleen groot geweest voor Ierland, hij was het voor de gansche wereld.

Vóór hem, wanneer een volk zich vereenigde in eene oppositie tegen het bestuur, was feitelijk verzet het eerste wapen, oproer het gevolg, en nationale koningsmoord met al de rampen van den burgeroorlog het einde. Zijne jeugd was getuige geweest van de schriktooneelen in Frankrijk, en de geschiedenis van zijn eigen vaderland had hem de bloedige wonden getoond, die de opstand in zijn geboorteland had geslagen. Hij moest dus een afschuw hebben van elk volksgeweld, en leerde aan de mishandelde, uitgehongerde Ieren, zich te bewegen binnen den kring der wettelijkheid. Hij bragt en hield de gansche bevolking van millioenen zielen in beroering tegen hunne verdrukkers; maar welk een schouwspel voor het oplettend Europa! Die beroering had geen ander wapen dan dat der wet; drukpers, smeekschriften, volksvergaderingen. En welke volksvergaderingen? Honderdduizenden vereenigden zich in het open veld onder zijne banier, en beraadslaagden over hunne belangen, zonder dat één van die honderdduizenden het waagde zelfs eene politie-verordening te overtreden. Ziedaar de voegzame beweging der nationale oppositie gesteld in de plaats der revolutie; de zedelijke invloed gesteld boven dien van het geweld. Dit feit alleen is eene zegenpraal waardig. Want in eene eeuw, gelijk de onze, waarin alle volkspassiën, losgemaakt van de beginselen van orde en ondergeschiktheid, worden opgeruid tegen elk gezag, is de invloed van een dusdanig voorbeeld onschatbaar, omdat het den volken een weg aantoont, die hen, zonder gevaar van eenig nadeel, noch voor zich, noch voor de maatschappij, zeker moet leiden tot herstel der grieven, waarover zij zich mogten hebben te beklagen en tot verkrijging der regten, waarop wij aanspraak mogten hebben verkregen.

Men kan daaruit afleiden, hoe weinig besef zij bezitten, die voorgeven de behoudende beginselen te vertegenwoordigen, en die de nagedachtenis van een man van orde, gelijk O'Connell, den grooten bestrijder der revolutiën, trachten te bezoedelen. Voorwaar, de blinde leidslieden der blinden weten niet, wat zij doen; tenzij zij vreezen, dat de Katholijken van Nederland zullen gebruik maken van de lessen, hun door Ierland's held gegeven; want inderdaad, dat voorbeeld is voor hen buitengemeen leerrijk.

De kracht van den zedelijken invloed bij eene vereenigde massa, al moge zij eene betrekkelijke meerderheid, gepaard aan aanzien en magt, te bestrijden hebben, overwint alles. Voor haar is, gelijk wij in het vorig nummer zeiden, niets onmogelijk. De overwinning behoort haar, als zij bij volhardende werking geduld weet te voegen, om den bekwamen tijd af te wachten.

Hopen wij, dat Ierland den weg zal blijven bewandelen, dien hun de roemrijkste volks-leider heeft aangewezen; en spiegelen wij, Katholijken van Nederland, ons aan het voorbeeld, dat ons door hem is gegeven, om tot eenparige werkzaamheid te worden opgewekt.

Ingevolge het reglement, betreffende de daarstelling der Staten, heeft men, dezer dage in de onderscheidene provinciën des rijks een aanvang gemaakt met de verkiezingen voor de provinciale staten. Met weglating van de *herkozene* leden, daar dit ons bestek zou te boven gaan, zullen wij alleen melding maken van de nieuw gekozen leden der staten, en vermelden diensvolgens als benoemd: Voor de ridderschap van het hertogdom Limburg den generaal ridder de Stuers; 5e district van Noord-Braband, G. Raupp; 2e district van Gelderland: J. P. J. T. Brantzen en G. W. van der Feltz; de ridderschap van Gelderland: W. A. Baron Schimmelpenninck van der Oye tot den Poll en B. F. Baron van Verschuer; ridderschap van Utrecht: Mr. C. W. J. Baron van Boetzelaer en Ph. J. Baron van Zuylen van Nyevelt; voor de steden: F. N. van Bern; elfde kiesdistrikt Noord-Braband P. J Mol; voor de steden: C. van Dongen en J. F. van der Heijden.

De dezer dagen te Elzeneur aangekomen Nederl. stoomschepen zijn reeds met graanschepen op sleeptouw herwaarts op weg, de *Suriname* is in den ochtend van 27 Mei met 3 schepen; de *Samarang* in den avond van dien dag met 1 schip en de *Cerberus* in den nacht met 2 schepen noordwaarts gestroomd. (*H. B.*)

Gisteren, Donderdag, is de geheele spoorweg tusschen Amsterdam en Rotterdam voor het publiek opengesteld op de bepaalde uren, opgegeven in ons maandelijksch bijvoegsel voor de middelen van vervoer hier te lande, over de maand Junij.

De voorloopige werkzaamheden aan de Overijss. Spoorweg naderen haar einde, en de strekking van Kampen naar Raalte is reeds of zal eerdaags aan de minister van buitenlandsche zaken worden opgezonden. De belangrijke aanmerkingen, welke door de onderscheidene daarbij betrokkene Gemeente Dijk- en Markebesturen gemaakt zijn, meestal ter zake van wegen, bruggen en waterleidingen, zijn met enkele wijzigingen opgenomen, zoodat de koninklijke goedkeuring op deze afdeeling spoedig kan verwacht worden. Minder gevorderd is de afdeeling van Raalte naar Deventer, daar de vestingwerken van laatstgenoemde plaats vele bezwaren opleveren, die in overleg met het ministerie van oorlog moeten worden uitgemaakt.

Doch al worden ook alle plannen goedgekeurd, wat baat het, indien men omtrent de werkelijke exploitatie zoozeer in het onzekere blijft. Hoe lang zal deze onzekerheid nog vele ondernemingen, als verdeelingen, ontginningen, verbeteringen van wegen en waterleidingen om van eene hangbrug over den IJssel en dergelijke niet te spreken, in den weg staan. (*Overijssel.*)

Men schrijft van Maastricht, dat dezer dagen te Aken de aanbesteding heeft plaats gehad van de werkzaamheden aan den ijzeren weg van Maastricht naar Aken voor een gedeelte van dien weg loopende over Pruissisch grondgebied, en uitmakende de 7e en 8e sectie. De onderneming werd toegekend aan den heer Dirichs nabij Keulen woonachtig, voor de som van 281,441 thalers.

Met verontwaardiging vernemen wij, dat het walgelijke gebruik om de van buitenslands komende reizigers op de grenzen ook aan eene persoonlijke visitatie te onderwerpen, thans weder in zwang dreigt te komen. Dezer dagen is een onzer geachte stadgenooten, van den Rijn huiswaarts keerende, op de stoomboot voor Lobith genoodzaakt geworden, zich aan dat schandelijke misbruik van magt te onderwerpen. Het doet ons leed, dat onze stadgenoot zich niet met kracht tegen de uitoefening van dat zoogenaamde regt, verzet hebbe, ten einde nopens dat misbruik een regtelijk gewijsde uit te lokken, waarbij dan zeker, even als dit in Frankrijk bereids is geschied, de corporele visitatie zou worden verklaard te zijn *immoreel* en *illegaal*.

Terwijl alzoo in Frankrijk de corporele visitatie moet beschouwd worden als te zijn afgeschaft, terwijl in Belgie, hetwelk op dit stuk nog onder de Nederlandsche wet van 1822 leeft, voor eenigen tijd door den minister van finantien vernietigd is een proces-verbaal, opgemaakt tegen een reiziger, die formeel geweigerd had zijnen persoon te laten visiteren, heeft men in Nederland, dat wegens zijne lagere tarieven het minst behoefte daaraan heeft, weder opgerakeld een oud en door de wet niet eens geregtvaardigd zoogenaamd regt, hetwelk in de handen van subalterne beambten eene bron van misbruik en vexatie wordt.

„Wij meenen aan onze roeping te voldoen door de wederinvoering van dit walgelijke regt, waarvan men in Pruissen en in de Staten van het Duitsche Tolverbond of niets weet of althans geen gebruik maakt, openlijk te schandmerken, zoo als zij dit verdient. Onnoodig achten wij het, daarop de aandacht van onzen minister van finantien te vestigen, want vermoedelijk is ook dit een gevolg van de aan de ambtenaren gegeven instructie „om de belastingen productief te maken." (*H. B.*)

BUITENLANDSCHE BERIGTEN.

FRANKRIJK.

PARIJS, 2 Junij. De wet betreffende het kapittel St. Denis zal deze week in de bureaux van de kamer der Afgevaardigden worden onderzocht. De uiteenzetting der beweeggronden is gistermorgen aan de leden rondgedeeld.

— De commissie belast met het onderzoek van het wetsontwerp betreffende het middelbaar onderwijs, heeft den heer Liadières tot haren rapporteur benoemd. De heeren Thiers en Odillon Barrot hebben, zooals te verwachten was, hunne stem aan dien candidaat gegeven.

— Men heeft in de zaal der conferenciën veel gesproken van het op ll. Zondag genomen besluit door de commissie van het middelbaar onderwijs betreffende de kleine seminariën. De *meerderheid* wil, dat, van de afkondiging der wet af, de besluiten van 1828 zullen worden ten uitvoer gelegd in den strengsten zin; zij wil onder andere wetsbepalingen, dat de bisschoppen zullen genoodzaakt worden, zelven de naamlijsten van de kweekelingen der seminariën voor echt te erkennen, en dat de leerlingen gehouden zullen zijn om het geestelijk gewaad te dragen zoodra zij slechts den leeftijd van veertien jaren zullen hebben bereikt.

— De *Gazette des Tribunaux* wederlegt de tijding, medegedeeld door eenige dagbladen, alsof de heer Renouard door de commissie van het hof der pairs belast zou zijn met het opstellen van het rapport der instructie betrekkelijk het proces-Cubières, en zegt, dat de kanselier den heer Renouard daartoe heeft aangezocht. Ook zegt de *Gazette*, dat die instructie geen twaalf dagen zal duren, zooals gemeld is, maar dat die veel eerder zal zijn afgeloopen.

— Uit alle departementen ontvangt men de gunstigste berigten aangaande den graanbouw. De rijke oogst, die, bij aanhoudend goed weder, te verwachten is, zal ongetwijfeld den heilzaamsten invloed uitoefenen op de graanprijzen.

— Nog deze week zal het eerste rapport van den heer de Tocqueville over de buitengewone kredieten in Algerië in de Kamer der Afgevaardigden dd. 24 Mei ingediend, aan de orde van den dag gesteld worden. De heer de Tocqueville heeft uit naam der commissie het gevoelen uitgedrukt, dat men zich alleen moet bepalen om de Tell ten zuiden te bezetten, zonder te beproeven établissementen in de kleine woestijn op te rigten, alsmede dat het leger Kabylië niet zou bezetten, vermits het alleen langs dezen weg is, dat men een staand leger van 94.000 man kan behouden, zooals bij het budget is bepaald.

— Dezer dage hebben de door Pius IX verordende openbare gebeden en geldinzamelingen ten dienste van het ongelukkige Ierland in Frankrijk een aanvang genomen. De bisschoppen stellen een voorbeeldeloozen ijver in het werk om aan de roepstem van den Vader der geloovigen te gehoorzamen tot verligting van den nood

van zoovele duizenden medemenschen, die van honger en gebrek wegkwijnen, en onder wier getal zich zoovele deelgenooten van het geloof onzer vaderen bevinden.

— Den 25 Mei heeft de Eerw. Pater Lacordaire in de hoofdkerk van Nancy de lijkrede ter nagedachtenis van den generaal Drouot uitgesproken in tegenwoordigheid van Mgr. den bisschop, eene aanzienlijke priesterschaar en een ontzaggelijken toevloed van geloovigen.

Een artikel, dezer dage door de *Presse* medegedeeld, is de aandacht onzer lezers overwaardig. Dat blad, gaat, gelijk men weet, door voor het geloofwaardigst orgaan der *gematigde* partij in Spanje. Onder het opschrift: *Het overwigt van Engeland in Spanje* trekt de *Presse* te zamen hetgeen een elk weet aangaande den tegenwoordigen toestand van het Schier-eiland. Daarop laat het blad volgen:

»Het is blijkbaar, dat het denkbeeld om het huwelijk te doen verbreken, dat Engeland met zooveel weerzin vervult, van Engeland is uitgegaan. Tot dusverre heeft men nooit van echtscheiding, maar wel van de vernietiging van het huwelijk gesproken. In Spanje is het huwelijk geenszins eene bloot burgerlijke handeling, het is onder het gebied van het kerkelijk gezag gebleven en het Concilie van Trente strekt tot rigtsnoer bij de beslissing der vraagstukken, die daaruit voortspruiten. Aldus denkt men zich thans tot den Paus te wenden om het huwelijk te verbreken, dat gedurende acht maanden al den toorn van Engeland gaande maakt. De heer Bulwer heeft aan Koningin Isabella dit denkbeeld ingegeven, en te gelijkertijd legde hij aan het ministerie Pacheco de verpligting op van de verwezenlijking van dat denkbeeld bevorderlijk te zijn. De christelijke ziel van Pius IX zal, zonder eenigen twijfel terugdeinzen voor het denkbeeld van alle ergerlijke voorvallen goed te keuren, die de Britsche diplomatie in Spanje te weeg brengt.

»Ook heeft de Britsche diplomatie weinig hoop op een goeden uitslag, doch indien zij spreekt van het wettig doen vernietigen van dien huwelijksband, dan is zulks om van het plan van die vernietiging, die zij als onmogelijk erkent, tot een ander plan over te gaan, dat niet minder onuitvoerbaar is, doch waarvan zij zich vleit wellig de verwezenlijking door eene reeks van verwikkelingen te kunnen erlangen. Het is niet zonder doel, dat de Engelsche dagbladen voor eenige dagen aankondigden, dat men welhaast even zooveel zou spreken van de echtscheiding der Koningin van Spanje, als men van haar huwelijk den mond had vol gehad. Indien de Paus weigert, de wenschen van Engeland te bevredigen door het huwelijk van Koningin Isabella te verbreken, dan zal Engeland Koningin Isabella tot eene echtscheiding doen aanzoeken, ten spijt van den Paus.

»Een dubbel voordeel voor Albion! De echtscheiding! en met de echtscheiding, de scheuring, het protestantisme in Spanje! Is dat niet een schoone droom? Koningin Isabella tot buitensporigheden doen vervallen, waarvan de regering van Hendrik VIII het volmaakte toonbeeld oplevert; tusschen den H. Stoel en de Vorstin eener katholijke bevolking den schandelijken strijd doen hernieuwen, die het protestantisme in Engeland heeft doen zegevieren; zich op Frankrijk wreken en te gelijkertijd zijne staatkundige belangen en godsdienstige passiën bevredigen, is dit niet een plan, der Britsche diplomatie waardig, en worden wij niet door al, wat sints de laatste zes maanden is gebeurd, voorbereid om daarvan de verwezenlijking te zien gebeuren?

»Engeland heeft reeds een grooten stap op dien weg gedaan, maar het heeft dien echter te vergeefs gedaan; want dat plan, indien het ooit door Engeland is opgevat, zal onvermijdelijk schipbreuk lijden tegen de dieper liggende strekkingen der Spaansche natie, tegen de innige verkleefdheid des volks aan de katholijke leer.

»Het is, Gode zij dank, nog moeijelijker, het Protestantismus in Spanje in te voeren, dan dat land aan den Engelschen invloed te onderwerpen, en Engeland heeft zich hiervan kunnen overtuigen door de weinige vruchten, die het heeft ingeoogst van het insmokkelen zijner protestantsche bijbels, die het sedert zestien jaren in Spanje poogt te verspreiden. Intusschen moge Spanje toezien! De poging, hoe magteloos zij ook zijn moge in hare gevolgen, zou echter onvermijdelijk nieuwe verwikkelingen in den boezem van het schiereiland te weeg brengen."

MADRID, 28 Mei. Naar luid van zekere geruchten, die in de stad loopen, zou de koning voornemens zijn om zijn verblijf te vestigen in eene der hoofdsteden der provincie.

— Onderscheidene regementen verlaten hun garnizoen, om zich naar Portugal te begeven. Onder anderen noemt men het regement jagers te paard van Maria Christina. Alle strijdkrachten, die zich bevinden in de districten van Oud-Castilië en Estramadura, zullen staan onder het toezigt van den opperbevelhebber van het operatie-leger van Portugal. Men zegt, dat de generaal Manuel de la Concha den 25 te Salamanca is aangekomen.

— Uit Barcelona wordt gemeld, dat de opstandelingen St. Jan de Villatoria zijn binnengerukt. Zij hebben aan een der regidors 150 realen ontvreemd, en men zegt, dat Villalta te Bellina en Baquerisas heeft laten afkondigen, dat zij die van het aanwezen der Montemolinisten aan de troepen der koningin zouden kennis geven, door de alarmklok te luiden, terstond zouden worden gefusilleerd.

— Men zegt, dat de generaals Cassaz en Luis verlof bekomen hebben om in Spanje terug te keeren. Dezelfde gunst, wil men, zal ook binnen kort aan de heeren Linage, Iriarte en anderen worden toegestaan.

— Het Spaansche leger in Portugal moet dat land binnenkomen langs den regteroever van de Duero en zich vervolgens in de rigting van Oporto begeven. De divisie van Gallicië zal van de noordzijde aanrukken en Valenza de Minho bezetten, dat door de Septembristen wordt belegerd; voorts zal het iedere vereeniging van den vijand met de opstandelingen van Oporto beletten en de geheele landstreek tusschen de Minho en Duero bewaken.

De *Times* verzekert, dat de generaal Narvaez, ten gevolge van een te Madrid genomen besluit, gereed is op het eerste teeken, zijne betrekking als gezant bij het kabinet der Tuilleriën te verlaten en naar Spanje terug te keeren, om het bevel over het leger op zich te nemen.

Brieven van Lissabon van den 22 Mei, melden, dat Sa da Bandeira die te St. Ubes het bevel voert, geweigerd heeft toe te stemmen, in de verlenging van den wapenstilstand, die hem was gevraagd door de gezanten van Engeland en Frankrijk. Drie stoombooten aan de junta toebehoorende hebben zich naar Oporto begeven om versterkingstroepen naar St. Ubes te vervoeren. Drie schepen van de Engelsche vloot hebben zich in beweging gesteld om dezen den doortogt te beletten. Intusschen vermindert het aantal der koninklijke troepen dagelijks wegens de desertie.

ENGELAND.

LONDEN, 2 Junij. In de zitting van het huis der Lords van eergisteren werd de markies van Landsdown geinterpelleerd door Lord Brougham wegens de overlegging aan het huis van de stukken betreffende de tusschenkomst in Portugal, zoodra zij in gereedheid zouden zijn. Het huis is daarna in committé overgegaan tot den bill betreffende de fabrieken. De voordragt aangaande de dienst in het leger werd ten derdemale gelezen.

— In het huis der gemeenten berigtte de heer Hume, dat hij aanstaanden Vrijdag de aandacht van het huis zou inroepen over de gewapende tusschenkomst in Portugal.

— Gisteren is in het huis des Lords de bill betreffende de fabrieken voor de derde maal gelezen en goedgekeurd.

— In de zitting van het huis der gemeente van gisteren heeft men zich onledig gehouden met de beraadslagingen over een voorstel tot aanbieding van een adres aan H. M. strekkende om door middel van colonisatie op eene groote schaal den maatschappelijken toestand van Ierland te verbeteren. Het voorstel daartoe werd door den graaf van Lincoln gedaan. Hij begeerde, dat men eene commissie zou benoemen om de doelmatigste wijze van colonisatie te onderzoeken. Na eene hevige beraadslaging werd het voorstel aangenomen. Lord John Russell zeide echter, dat hij aan de Koningin den raad zou geven van geene commissie van onderzoek te benoemen, maar dit door het gouvernement zelf te laten doen.

— Het huis heeft een besluit goedgekeurd, voorgesteld door den kanselier van de schatkist om eene som van 600.000 £ toe te staan om in Ierland uit te deelen tot aan den aanstaanden oogst.

– De bekende apostel der matigheid, de Eerw. P. Matthew, voedt, naar luid van de *Globe*, 25.00 personen voor eigen rekening.

DUBLIN, 30 Mei. Het committé der *repeal* vereeniging heeft den 19 Mei alhier eene vergadering gehouden en besloten oogenblikkelijk maatregelen te nemen, om een nieuwen prikkel te geven aan de beweging ten gunste der unie-intrekking. De dood van O'Connell zal dus, gelijk zich ligt denken laat, de pogingen der Iersche volksvrienden niet doen eindigen.

— Het *Freemans Journal* bevat treffende bijzonderbijzonderheden aangaande de blijken van droefheid, die in alle oorden van Ierland zijn aan den dag gelegd op het vernemen van de tijding van O'Connell's dood. De kleinere stedelijke raden in de districten hebben op het voorbeeld van Dublin alle openbare beraadslagingen gestaakt, en de meesten hebben, op het verlangen der ingezetenen, bevolen, dat, ten teeken van rouw, alle winkels in die steden gedurende drie dagen zouden gesloten zijn. Het Jonge Ierland heeft mede deel genomen aan den algemeenen rouw; het heeft, in weerwil van het verschil, dat in de laatste tijden tusschen die vereeniging en O'Connell heerschtte, volgens de uitdrukking van den heer S. O'Brien, hulde willen brengen aan de nagedachtenis van een burger, die zulke uitstekende diensten aan zijn vaderland heeft bewezen. Het Iersche Eedgenootschap, (zoo noemt zich de vereeniging van het Jonge Ierland) heeft al zijne leden uitgenoodigd ten teeken van droefheid een rouwfloers te dragen.

— De *repeal*-vereeniging heeft aangekondigd, da[t] den heer John O'Connell, den zoon des bevrijders, uitnoodigen, als voorzitter der vereeniging de plaa[ts] te nemen, die door den dood zijns vaders is opengeva[llen].

De Amerikaansche troepen hebben in Mexico eene nie[uwe] overwinning behaald. De generaal Scott heeft den Mei Santa Anna geheel verslagen, zoodat deze in w[eer]wil van zijne pogcherij, het hazenpad moest kiezen, lat[ende] in handen des vijands een aanzienlijken buit en 5. krijgsgevangenen.

Volgens een schrijven van Vera-Cruz zou Santa A[nna] gefusilleerd zijn geworden. Men denkt dus aan eene [om]brenging door de partij van Gomez Ferias, of door vrienden van de generaals, die hij te Vera-Cruz doen gevangen zetten. Intusschen is het niets meer een los gerucht.

DUITSCHLAND.

BERLIJN, 27 Mei. De curie der stenden heeft hare zitting van den 20 dezer, met 327 tegen stemmen, de staatkundige gelijkstelling van alle belij[dingen] des Christendoms verkondigd. Daarna stemde de ve[rga]dering eene petitie af tot uitbreiding der vorstene[n] als niet tot hare bevoegdheid behoorende.

Men zegt, dat de zittingen van den landdag vee[l] dagen zullen verlengd worden; echter is de afloop financiëele vraagstukken nog onzeker. Nog altijd is het de vraag of de landdag, bij het denkbeeld, dezelve van zijne regten koestert, tot de benoeming commissiën van onderzoek deswege zal overgaan.

— De zitting van de curie der stenden, van 21 Mei jl., is zeer belangrijk geweest. De afgevaardi[gde] Milde heeft het woord gevoerd over de inlijving Krakau in het Oostenrijksche tolgebied, en hij bekla[agde] zich over de gevoelige verliezen, welke deze maatr[egel] aan den Pruissischen handel veroorzaakt, en stelde v[oor] Z. M. te verzoeken, pogingen aan te wenden, ten e[inde] de Oostenrijksche regering tot het veranderen van tegenwoordigen stand van zaken over te halen. [Dit] voorstel werd echter niet in omvraag gebragt, als zij[nde] de tijd tot het indienen van petitiën verstreken. commissaris van den landdag verklaarde desniettem[in] dat de zaak aan Z. M. zou worden kenbaar gem[aakt]. Tevens beklaagde men zich, dat het gouvernement handelsbelang aan zoogenaamde dynastieke belangen offerde, waardoor de uitvoer der linnens uit de Rijnp[ro]vincie naar Spanje geheel was ten gronde gegaan. minister van buitenlandsche zaken, de heer von Can[itz] beweerde, dat de vergadering onbevoegd was, om hierover uit te laten; doch men herinnerde hem aan vroegere verklaring, dat de vergadering wel degelijk voegd was, om zich in de buitenlandsche aangelego[nhe]den te mengen, voor zoo ver dezelve in een regtstree[ksch] verband staan met de inwendige belangen. Door d[eze] aanmerking werd de minister niet weinig in verleg[en]heid gebragt.

Ten aanzien van het vraagstuk der Deensche tro[on]opvolging in de hertogdommen Sleeswijk en Holste[in] verklaarde de heer von Canitz, dat hij het niet ra[ad]zaam oordeelde, zich hiermede in te laten, en dat een stap nadeelige gevolgen voor de belanghebbenden hebben, zonder evenwel aan het vaderland nuttig te z[ijn].

— De *Preuss. Zeitung* levert het volgend overzigt de middelprijzen van tarwe in de verschillende provin[ciën] der Pruissische monarchie, gedurende de maand April prov. Pruissen 3 th. 21 gr. het schepel; Posen 3 th. 28 g[r.]; Brandenburg 4 th 7 gr.; Silezië 3 th. 23 gr.; Sa[ksen] 4 th. 21 gr.; Westphalen 4 th. 35 gr.; Rijnprovinc[ie] 5 th. 17 gr.

— Men verneemt uit St. Petersburg een trek edelmoedigheid, die schier geen voorbeeld vindt. [Een] rijk grondbezitter met name Ruminn, die 8000 lij[feige]nen van beider kunne had, heeft aan hen allen vrijheid geschonken niet alleen, maar hun zelfs de [hoe]derijen in eigendom afgestaan, die zij bewoonden. T[oen] de heer Ruminn, eertijds de heer en meester, thans vader dier aanzienlijke bevolking, zijn uitgestrekt erfg[oed] verliet, werd hij op de hartroerendste wijze bege[leid] door twintig duizend personen, die hem vol dankbaar[heid] het vaarwel toeriepen.

WEENEN, 26 Mei. Schekib Effendi, de nieuwe T[urk]sche gezant bij ons hof, heeft aan de *Augsb. Zei[tung]* de volgende nota gezonden:

»Onderscheidene achtenswaardige ingezetenen van voorstad, die de ondergeteekende bewoont, hebben hu[nne] tevredenheid aan den dag gelegd, die zij gevoelen het openen van vriendschapelijke betrekkingen tuss[chen] den H. Stoel en de verhevene Porte, bij welke gele[gen]heid de ondergeteekende de eer gehad heeft, zijn d[oor]luchtigen souverein te vertegenwoordigen. De nota[bele] burgers hebben hem die gevoelens kenbaar gemaakt een adres, hem aangeboden, en hem eene sere[nade] gebragt, die duizenden aanschouwers voor zijn [huis] heeft gelokt. Gij zult den ondergeteekende verpligten het plaatsen van deze nota in uw blad."

Z. Exc. heeft bovendien aan de bewoners der voo[rstad]

adres in antwoord gerigt, waarin hoofdzakelijk valt op merken; dat de gezant des Turkschen Keizers den hooglof toekent aan de edele denkwijze en de moedige houding des H. Vaders. Vervolgens sprekende over het gehoor door Pius IX hem verleend, zegt hij:

„Deze gebeurtenis, die nog nimmer eenig voorbeeld had opgeleverd en die ongetwijfeld voor de beide staten de heilzaamste gevolgen moet hebben, levert een nieuw en treffelijk bewijs van de achting en onderscheiding, die de verheven monarch niet alleen aan alle christen mogendheden, maar ook aan de christen bewoners en onderdanen in het Ottomanisch rijk toedraagt; want er kan geen minste twijfel bestaan aangaande de regtvaardigheid en toegenegenheid des keizers, die zij in zijne staten genieten.”

MUNCHEN, 29 Mei. Z. M. de Koning heeft, na den raad van het ministerie te hebben ingewonnen, de grondslagen der wetgeving, in burgelijke en strafzaken, bepaald. De radicalen toonen zich tot nog toe zeer tevreden over den inhoud dezer wetsbepalingen.

Men verzekert, dat Lola Montès den koning dezer dagen naar zijn lustslot zal vergezellen.

De geduchte ommekeer, die door de optreding van het protestantsch ministerie onder bescherming van Lola Montès in onze universiteit is te weeg gebragt, heeft zich niet bepaald bij de afzettingen, waarvan reeds melding gemaakt. Behalven de heeren Lessaux en Moy zijn nog drie professoren op pensioen gesteld of van het openbaar onderwijs verwijderd door eene soort van verbanning naar eene of andere kleine landstad, waarheen men hen zendt om nietsbeduidende regterlijke bedieningen te bekleeden, die, ten minste men hoopt zulks, een dubbel voordeel zullen aanbrengen, van hun godsdienstigen ijver uit te dooven en de studerende jeugd aan hun invloed te onttrekken. Maar de vreugde over de zegepraal en de verbanning is op eene hevige wijze verstoord geworden door den krachtdadigen tegenstand van een der ballingen, die de lastigste van allen is wegens het talent en de grondige geleerdheid, waarvan hij blijken heeft gegeven in zijne verdedigings- en geschiedkundige geschriften. Die wederspannige is de heer Philipps, de beroemdste en welsprekendste redacteur der *Historisch-politische Blätter*, wanneer de bejaarde Prof. Görres daaraan niet schrijft. De heer Philipps heeft liever afstand willen doen van het pensioen, waarop zijne langdurige diensten hem aanspraak zouden hebben gegeven, dan eene soort van verbanning te ondergaan, waarmede men hem wilde treffen. Hij zal dus te Munchen blijven, tot groote weerzin van hen, die getracht hebben met zijne verwijdering hun voordeel te doen,

---

BERN, 29 Mei. Onze groote raad is gisteren overgegaan tot de benoeming van zijnen president, waartoe de heer Nickler is verkozen; voorts is de heer Ochsenbein, de aanvoerder der vrijscharen tegen Lucern, met eene meerderheid van 99 op de 137 stemmen, benoemd tot president van het uitvoerend bewind, hetwelk, zoo als men weet, de tegenwoordige Vorort van het eedgenootschap is. Deze benoeming zegt dus meer aangaande de gezindheid van den grooten raad dan eene lange reeks van betoogen.

Sommige der laatste berigten, aangaande het geschil tusschen Griekenland en de Porte, doen eene vreedzame schikking voorzien. Intusschen schijnt het, dat het kabinet van Koning Otto te veel gerekend heeft op den bijstand van Frankrijk. Het kabinet van Athene verkeert in een toestand, waaruit het zich niet kan redden dan door geheel toe te geven aan de eischen van de Porte, terwijl het vroeger genoegzaam zou zijn geweest, zijne goedkeuring te hechten aan het terugkeeren van den heer Mussurus. Intusschen heeft de heer van Metternich beloofd op dezelfde voorwaarden, die vroeger door de Porte aangenomen zijn, zijne bemiddeling nog eens te herhalen, ten einde Griekenland van het aannemen van vernederende bepalingen te vrijwaren.

ITALIE.

ROME, 23 Mei Z. H. heeft dezer dage een vernieuwd bewijs zijner grootmoedigheid gegeven. Toen Pius IX den pausselijken troon besteeg, was hij abt van Subiaco, zijnde een arm en onaanzienlijk klooster, in 1455 opgerigt, doch dat in zulk een verval geraakt was, dat het zijn ondergang nabij scheen. De H. Vader werd echter met het weldadig denkbeeld bezield van zich het lot van dat geestelijk gesticht aan te trekken. Hij benoemde den kanunnik Pio Bighi, dien hij in het gasthuis *Tata-Giovanni* had leeren kennen, tot vicaris apostoliek in de besturing van het klooster en zeide tot hem met al de hem eigene minzaamheid: »vroeger hebben wij ons te zamen beijverd om wél te doen, laten wij ons nu weder vereenigen tot hetzelfde doel. Gij heet Pius, en ik draag ook dien naam. Ik heb de abdij Subiaco voor mij behouden, en gij zult mijn vicaris zijn; laat ons dus te zamen werken tot het geluk dier arme bevolking.”

— Uit Napels wordt gemeld, dat twee onderdanen van den kerkelijken staat, op den naamdag van den Paus onder de vensters van den apostolischen nuntius, „leve Pius IX!” uitgeroepen hebbende, in verzekerde bewaring zijn genomen.

HANDELSBERIGTEN.

AMSTERDAM, 4 Junij.

Afloop der op gisteren gehouden Tabaksveiling: 110 kan., 750 rol. Varinas, verk. van 48 a 83 c. — 1175 p. Java; 550 p. verk. v. 15 a $30\frac{1}{2}$ c., dooreen $18\frac{3}{4}$ en 1225 p opgeh. v $16\frac{1}{2}$ a 38, dooreen 20 c. — 145 v. Virginy en 57 v. Kentucky, de Virginy verkocht van 8 a $11\frac{1}{4}$, dooreen 9 c., van de Kentucky 37 v. verk., van 10 a $12\frac{1}{2}$, dooreen $10\frac{3}{4}$, 20 v opgehouden van 11 a $12\frac{1}{2}$, dooreen $11\frac{1}{2}$ c. — 36 p. Manilla, 4 v. Virginy en 24 v. Kentucky, de Manilla van $25\frac{1}{2}$ a 32 c., 12 p. verk. van 27 a $27\frac{1}{2}$, de overige opgeh. van $25\frac{1}{2}$ a 32, de Virginy verkocht voor 11 c., en de Kentucky opgh. van $9\frac{3}{4}$ a 11 c, dooreen $10\frac{1}{2}$ c.

Tarwe 130 ℔ Norder *f* 455 in entr.

Rogge 116 ℔ Zweedsche *f* 325; 120 ℔ dito *f* 350; 122 ℔ Turksche *f* 350 in entr.; 118 ℔ Odessa *f* 371; 116 ℔ Zweedsche *f* 330 in cons.

Koolzaad. Elve $6\frac{1}{4}$; Deensch veil $57\frac{1}{2}$, $58\frac{1}{2}$. Op 9 vaten Olie, dadelijk in April 6.; Sept. en Oct. $64\frac{1}{2}$. *Raapolie* per 6/w. *f* $36\frac{3}{4}$; Vlie end $35\frac{1}{4}$, $\frac{3}{4}$; primo Mei $36\frac{3}{4}$; Sept. 36; Oct $36\frac{1}{4}$; Nov. $36\frac{1}{4}$; Dec. $36\frac{1}{4}$, $\frac{1}{2}$. *Lijnolie* per 6/w *f* 33; Vliegend 32. *Hennepolie* per 6/w *f* $33\frac{1}{4}$. Vliegend $32\frac{1}{4}$. *Raapkoeken* 1040 *f* 78, 80 *Lijnkoeken* harde 104 *f* 10, 12.

ROTTERDAM; eergisteren werden afgedaan 125 v. Virginy Tabak, per diverse ladingen. De besteede prijzen werden niet bekend.

GRONINGEN, 1 Junij. 125/128 ℔ n. roode Tarwe *f* 15,75, *f* 16, *f* 16,25, *f* 16,50; 115/118 ℔ n. Kolonie *f* 14, 14,45; 114/118 ℔ Gr. Zand-Boekweit *f* 9,90, *f* 10,50; 117/120 ℔ Veen dito *f* 9,70, *f* 10,10; 103/107 ℔ Old. Winter-Gerst *f* 9,35, *f* 9,40, *f* 9,75, *f* 9,80; 80/82 ℔ dikke Haver *f* 6,20, *f* 6,25, *f* 6,50, *f* 6,55; 65/68 ℔ witte Voer dito *f* 5,10, *f* 5,40; 68/72 ℔ zwarte dito *f* 4,70, *f* 4,90, *f* 4,95; Paardeboonen *f* 12,25, *f* 12,75; Duivenboonen *f* 12,75, *f* 13,25; Koolzaad *f* 12, *f* 12,50; Raapolie *f* 31,50; Lijnzaad *f* 32, *f* 32,50; Raapkoeken *f* 85, *f* 90; Lijnkoeken *f* 14, *f* 15; Grove Gort *f* 16, *f* 16,50; Puikgort *f* 17, *f* 17,50; Parelgort *f* 21, 24.

DELFT, 3 Junij. Boter eerste kwal. *f* 36 a *f* 38; tweede kwal. *f* 34 a *f* 35.

SCHIEDAM, 3 Junij. Genever *f* 23,50; Amst. Proef *f* 24,75, het Nederl. Vat, zonder Fust, zonder de belasting.

PRIJS-COURANT DER EFFECTEN.

3 JUNIJ.	pCt.	gebl.	4 JUNIJ $4\frac{1}{2}$ u	à		gebl.
NEDERL., Werkel. Sch. à $2\frac{1}{2}$ pCt.		58	$57\frac{7}{8}$	à	58	$57\frac{7}{8}$
Dito Dito	3	$70\frac{3}{8}$	$70\frac{1}{4}$		$70\frac{3}{16}$	$70\frac{1}{8}$
Dito Dito op resc.	3	$70\frac{7}{16}$	$70\frac{5}{16}$		$70\frac{1}{4}$	$70\frac{5}{16}$
Dito Dito	4	$90\frac{5}{16}$	$90\frac{5}{16}$		$90\frac{1}{4}$	$90\frac{5}{16}$
O. I. Leening	4					
Amortis. Syndic.	$4\frac{1}{2}$					
Dito Dito	$3\frac{1}{2}$	$87\frac{1}{4}$				
Handel-Maatschappij	$4\frac{1}{2}$	$174\frac{3}{4}$	$174\frac{5}{8}$			
Haarlemmermeer	5					
Aand. Rijn-Spoorweg	$4\frac{1}{2}$	$103\frac{1}{2}$				
Aand. Holl. S. M.						
BELGIE	$4\frac{1}{2}$					
Dito	$2\frac{1}{2}$					
Dito bij Rotschild	$2\frac{1}{2}$					
SPANJE, L. bij Ard. van 85 £	5	$18\frac{11}{16}$	$18\frac{5}{8}$		$18\frac{11}{16}$	$18\frac{1}{2}$
Dito bij Dito onb. st.	5	$18\frac{7}{16}$	$17\frac{7}{8}$		$18\frac{3}{8}$	
Dito	3	$36\frac{3}{4}$				
Dito Binnenl. à 6 m	3	$28\frac{7}{8}$	$28\frac{9}{16}$		$28\frac{3}{4}$	$28\frac{9}{16}$
Coupons Ardoins		$14\frac{3}{4}$	$14\frac{5}{8}$		$14\frac{1}{2}$	
Passive						
Deferred						
Fransche Uitgest.						
PORTUGAL, te Londen	3		$33\frac{1}{8}$		$33\frac{5}{8}$	
Dito Dito	4	$33\frac{11}{16}$	$32\frac{7}{8}$		$33\frac{1}{4}$	$32\frac{7}{8}$
Dito Binnenl. à 1 Conto	5					
RUSL. Ob. H. 1798 en 1816	5	$106\frac{1}{8}$	$106\frac{1}{8}$			
Dito Dito 1828 en 1829	5	105	105			
Ct. b. d. 1831 en 1833	5	$97\frac{5}{8}$	$97\frac{3}{4}$			
Dito bij Hope	4	89	89			
Dito bij Stieglitz en C°.	5		$88\frac{5}{16}$		$88\frac{1}{4}$	
Cert. te Hamburg	5					
Inschrijving in Assignat.	6					
Cert. van Dito	6	$69\frac{7}{8}$				
POLEN, Certific.	4					
Dito Aand. met Loten fl 300	*f*					
Dito Dito fl 500		$143\frac{1}{4}$				
AMERIKA, Phil. Bank	6 pCt					
Dito	5					
Dito Bank-Actiën						

Oostenrijk, Met. $2\frac{1}{2}$ pCt. $53\frac{7}{8}$; Nieuwe Aand. met Loting fl. 250, 361; Mexico $18\frac{1}{2}$.

Koers van het Geld: Beleening 4 pCt., Prolong. 4 pCt. Wissel-Disconto 4 pCt.

ANTWERPEN, 2 Junij. Kerkelijke Staat. Oblig. 1832 à 1837 5 pCt. 100. Certific. 1844; 5 pCt. $96\frac{1}{4}$.

Wisselkoers.

2/m. Hamburg $35\frac{3}{8}$; Zigt dito $35\frac{3}{4}$; 2/m. Londen 11.95; Zigt Londen $12.07\frac{1}{2}$; 3/m. Lisbon. $42\frac{5}{8}$; 3/m. Porto $43\frac{1}{4}$; 2/m. Petersb. 1.90.

INGEZONDEN STUKKEN.

WAT ZIJN WEESHUIZEN? WAT ZIJN REGENTEN?

Deze vraag, zich aan onzen geest voordoende bij het lezen van het bijvoegsel van de *C. N. Stemmen* van 22 Mei, is van zóó groot belang, dat derzelver behandeling niet te duidelijk, niet te openbaar kan geschieden. Hoe moeijelijk dit zij, wensch ik echter deze voor den meer beperkten inhoud van het dagblad *de Tijd* in te rigten. Het zamentreffen der door *de Stemmen* geleverde bemerkingen over de belangen der Weezen, en die voorkomende in N°. 125, 131 en 139 van *de Tijd*, over de Diakenie-scholen, geeft te meer aanleiding daartoe. Want men kan die zaken, één van aard, niet scheiden.

Het is meer dan immer noodig, onwrikbaar overtuigd te zijn van de onafhankelijkheid der diakenien en armbesturen, der Weeshuizen, Diakenie- en Armen-scholen binnen derzelver werkkring. Geen voorregt boven andere belijdenissen; maar van onze souvereine, voor regenten, Vaderlijke regten, de volle uitvoering. Begeven wij ons na deze verklaring, op het terrein van de bijzondere belangen der weezen.

De voorvaderlijke benamingen van Gods-Huizen, H. Geest-Armen en Wees-Vaders zullen ons leiden bij de beschouwing, wat Weeshuizen, Weezen en Regenten zijn.

Eene moderne philantropie, over alles de beheering des Staats uitbreidende, moge trachten, deze inrigtingen onder ik weet niet welken tak van administratie te brengen: — in katholijken zoo min als in vrijgevigen Nederlandschen zin, is zulks duldbaar: het is niet eens Duitsch: het is zoo on-hollandsch als mogelijk. Die huizen zijn en blijven dan ook, krachtens het oudste, onvervreemdbaarste en onafstaanbaarste aller regten, het regt van vrijheid des gewetens, vrij en onafhankelijk. Die huizen zijn bijzonder Gode en zijnen Geest, die liefde is en liefde werkt, geheiligd: hunne bewoners behooren der kerk: hunne Regenten zijn Vaders. — Niet naar de indrukken eener aandoening van het medelijdend gemoed alleen, veel minder nog, om van eenigen ballast het gemeenebest te ontlasten, maar om tot schuts- en opvoedings-oorden te dienen van kinderen Gods, die tempelen moeten zijn van den H. Geest, zijn die huizen door de Kerk, vóór vele eeuwen, daargesteld. Het is philantropie der Kerk, om God, niet om den mensch, die intusschen immer beter wordt behartigd, naarmate het doel hooger, en van onze teedere of terugstootende indrukken minder afhankelijk is.

Twee Heiligen der Kerk schitteren als toonbeelden van hetgeen Armbezorgers, veel meer nog, Weesvaders, hoeders van onsterfelijke, naar Gods beeld geschapene, en door het H. doopsel vrijgekochte zielen, zijn moeten: de H. Diakenen en Martelaars Stephanus en Laurentius. — De eerste verdiende, om zijn geloof, reeds bij zijn leven, Gods heerlijkheid te zien: de andere was zoo trouw, dat hij zijnen beulen konde zeggen: »Mijn ligchaam rooten, dit kunt gij; maar uit mijne handen de schatten der Kerk breken, daartoe schiet uwe magt te kort!”

Waar Wees-Vaders zóó godsdienstig en, met gevaar van goed en leven, zóó trouw zijn, daar slapen de dooden gerust over hunne nagelatene weerlooze kinderen!

Maar, ware het dan ook beter, die huizen te brengen onder het uitsluitend beheer der geestelijkheid?

O neen: het waren immers de Apostelen zelven, die zeven mannen aanstelden, om hen behulpzaam te zijn in de verzorging der armen, onder welke de weezen eene belangrijke plaats bekleeden. — Dit ligt in de orde der zaken. — Even zoo bestaan de katholijke regentschappen dezer dagen, uit mannen, in de maatschappij wonende, en bij hunne afwezigheid door goede en brave personen voor het huisbestier, godsdienstige, liefderijke en belanglooze menschen, vertegenwoordigd. — Ook de taak van dezen is moeijelijk, vaak hier beneden karig beloond. Het leven der Kerk, dat de waakzame geestelijken, de naauwgezette regenten en de trouwe bestierders met ééne kracht moet bezielen, zal, daar het is en werkt, allen tot eenheid van doel en werking aanvuren, bij onderling vertrouwen en zamenwerken, en in alles geene heerschappij, geenen eigen zin, maar Gods eer en de liefde tot den naasten, die Gods evenbeeld is, beoogende.

Laat ons eens de voorstelling eeniger algemeene verbeteringen beproeven, dáár, waar het weesbestuur meer of min gebrekkig is. — Zij zijn reeds of worden voor en na in eenige onzer weeshuizen ingevoerd.

Eigene scholen. — Dit is een voorregt der wet, regenten! — tevens met de vrijheid der aanstelling van meesters, mits deze den graad hebben. — Uw geweten is daarmede betrokken, en dit is boven de arbitraire toepassing der wetten op het onderwijs; die kunnen het nooit bereiken. *Uw geweten is daarom er in betrokken, omdat gij tot de opvoeding meesters noodig hebt, over welken gij zelven*, niet eenige school commissie, *moet oordeelen, of zij in alles den uwen voegen.* — Gij, niet zij, zullen God moeten verantwoorden voor de uwen. — Niet uit hunne handen, maar uit de uwen, zal in den allerverschrikkelijksten aller verschrikkelijke dagen uwer weezen leven en ziel worden afgevorderd: — en leven voor leven, ziel voor ziel zult gij, regenten! moeten betalen (1). Gij moogt zelfs niet eens, in moeijelijke tij-

(1) Het is van den inzender van het stuk, in N°. 139 van *de Tijd* voorkomende, wél aangemerkt, *dat ten minste*

den, den strijd ontvlieden, door aftreding: — strijden, totdat gij overwint, dat alleen, en niets anders, kan u [illegible]! Maar gij zijt ook door den Staat erkend, als eene zelfstandige Diakonie, vrijmagtig binnen uwen werkkring — en zoo men u treitert, DAN KLAAGT HET DEN KONING, die zal u regt doen. Het is eene gewetenszaak, en die alle Katholijken, welke, op uwen stem, zich allen [illegible] zullen scharen.

Mogt gij door geene zilveren ketenen van subsidiën of dergelijke, tot zamenwoning met Weezen van andere gezindheden, uwe Weezen, en tot bekrompen gebruik der gelden, u zelven veroordeeld zien! — Niets schadelijker voor de uwen, niets verderfelijker voor beide of alle gezindheden, dan die gedrogtelijke amalgama's! — Gij moet u daaraan ontworstelen met alle kracht: en moogt met betrouwen en met klem, een beroep op uwe medecatholijken doen, die tot eigene huizen en scholen u moeten zullen te gemoet komen. — Ja, ik aarzel niet te zeggen dat, zoo behoorlijke kerkgebouwen noodig zijn, eigene wees-inrigtingen welligt nog luider roepen. — De armoede van een eigen verblijf, waar zij het broods en waters, de vruchten van het zweet hunner onvermogende Medecatholijken, genieten, zal hen niet schaden: en eenmaal tot rijpere jaren gekomen, zullen zij die ontberingen, tegenover zoo zij ten minste het voorregt der onafhankelijkheid huns geloofs, op prijs kunnen stellen. — Gelooft men, dat zoodanige ondernemingen, doorgaans hoven onbekrompene verwachting, rijk en mild van God en menschen gezegend worden.

Overal waar zulks nog niet is ingevoerd, behooren jongens en meisjes in afzonderlijke huizen te wonen. — Het kan gaan, de eersten bij oude mannen en de andere bij oude vrouwen te plaatsen; — maar ze bijeen te laten dat gaat niet. Over het uitgaan behoort gewaakt te worden; het is dikwijls nadeelig voor de Weezen en voor het huis. — Bij de onmogelijkheid der afschaffing, is naauwkeurig toezigt hoog noodig.

Weezen moeten geen zakgeld hebben, dan hetgeen zij met voorkennis des bestuurs ontvangen. Dient het wel tot iets anders, dan om hen aan uitgaven, aan verkwistingen, snoeperij en drank te gewennen, en den weg te banen tot armoede, en ontucht te schavot? — Daarvoor voedt men ze niet op! Zij behooren hunne penningen te brengen in eene spaarkas, die ze op intrest uitzet, om een en ander gedurende hun verblijf, tot een betamelijk gebruik, of nog beter, bij hun vertrek ter bekoming van 't geen hun nuttig is, aan te wenden. — Dan, en meer nog, later, erkennen zij den prijs van het geld. — Mogen ook de werklieden medewerken, en niet, door trouwelooze, lage en [illegible] opgaven, regenten misleiden, en de weezen verleiden, — want die iemand op eenen verkeerden weg brengt, vermoordt hem. En, zoo het medewerken, bij de meer en meer zich verbreidende verlichtingen in het opvoedings-stelsel der Weezen, is het zeer verkeerd geplaatst! Beter is het, Regenten op zaken die dezelven nuttig kunnen zijn, opmerkzaam te maken.

Dat orde de ziel van uw huis zij: — zoo in de afdeeling der verschillende klassen, als in den tijd, de inrigting van eet- en slaapzalen; (de colonie te Mettray is der behartiging overwaardig); het spreken en zwijgen: — kortom, in alles.

Neem hen, die om den krijgsdienst zijn uitgegaan, nimmer weder in, maar besteed ze tot aan hunne meerderjarigheid, des noodig, bij brave burgers. — Uwe gelieerde moet u te gemoet komen; hare belangen en die uwer Weezen zijn dezelfde.

Dat weesmeisjes bij stille menschen gaan dienen, terwijl zij nog in huis zijn, wordt hier goed, daar afgekeurd. — Veel hangt af van de wijze, en het plaats-gevende. — Het is haar echter nuttig, tot aan de jaren van [illegible], de kleeding des huizes te dragen. — Hoe, het strekt eene beleediging, met den dragt onzer nijvere en spaarzame voorouders gekleed te gaan, bij welke het land groot en vermogend werd; terwijl onder den pronk en de verkwisting van onze tegenwoordige oppervlakkige kleederdragt, een verbasterd kroost, arm en kruipend wegkwijnt!

Men bekleede toch geene oude Weezen met gezag: zij kunnen dit onmogelijk voeren. — Hebben die weinigen aanspraak op onderhoud, de menigte der Weezen eischt geoefend en goed bestuur. — Het beste is dat der congregatiën: dit wordt thans overal erkend. — Zij moeten vooral de noodige vrijheid in hunnen werkkring genieten.

Eenmaal, laat ons hopen, spoedig, moge de dag aanbreken, dat voor zoo vele en op zorg zoo veel regt hebbende Weezen, de krachten van geestelijken, regenten en huisbe-

stierders, met onderling vertrouwen, zich overal in doel en werking vereenigen! — Het is waarlijk meer dan tijd! — Men geloove echter niet, door overhaasting te kunnen bewerken, wat aan de werking des tijds behoort overgelaten te worden.

Laat het ons niet schijnen, dat de taak van Regenten te overwigtig is voor de krachten van hen, die een hart in den boezem dragen. — Dwazen en koppigen willen nooit den ouden weg verlaten: flaauwen en vreesachtigen beven voor moeite en strijd. — Welnu, laat hen aan verstandigen en aan wakkeren, hunne plaatsen inruimen! — Hoe gering toch is de moeite, in vergelijking des gewins! En men denke of verbeelde zich niet, dat eene verstandige tucht tot verdrukking van ligehaam of ziel zal leiden: — integendeel, zij bevordert orde, gezondheid, vrede en opgeruimdheid, en doet de werkzaamheid, ons door God opgelegd, met ijver en getrouwheid behartigen: brave kinderen zullen gemakkelijk op te leiden zijn, tot ijverige, wakkere, kundige en knappe ambachts-gezellen; of tot trouwe, werkzame dienstboden: daartoe moeten Regenten hen vormen; want godsdienstzin en het goed en getrouw waarnemen van beroeps-pligten, gaan, in elk welgeördend huis, hand aan hand. Als onze Weeshuizen zullen zijn wat zij behooren, zal men er bij voorkeur zich uit voorzien; maar dan zullen ook de weezen voor de genotene weldaden aan God veel strengere rekenschap schuldig zijn; en een wees, die zich voor zoo vele zorgen ondankbaar toont, zal een schandvlek der maatschappij genoemd worden.

Nogmaals, hoe gering is de moeite, in vergelijking des gewins! — Hoe groot en verdienstelijk is het werk! Het is een der aangenaamste in Gods oogen, en dat zoo vele ouders met gerustheid over hunne kinderen, de eeuwigheid doet ingaan! Het maakt eene zoo groote menigte verlatenen, tot brave Katholijken en nuttige burgers! Het dwingt den hemel zoo veel zegen af! — Er worden geene individu's alleen, maar geheele geslachten, welligt tot in het derde of vierde gelid, of nog verder, door gezegend! — En zij, die eenmaal in de maatschappij gelukkig, zich het nederige verblijf hunner jeugd herinneren, zullen geteld worden onder de hechtste steunsels der stichting, aan welke zij hun tijdelijk en eeuwig geluk te danken hebben. — Want de erkentenis woont nog in het onbedorven hart der burgerklasse.

Zoo evenwel Regenten opzien tegen het zware van hun ambt, o, mogen zij dan dikwijls over hen en de hunnen den bijstand van Gods Geest inroepen: den geest van wijsheid en verstand, den geest van raad, sterkte, wetenschap en voorzigtigheid; van de vreeze des Heeren en van godvruchtigheid; die onzen geest getuigt, dat wij Gods kinderen zijn; uit wien wij herboren worden; door wien de liefde Gods in onze harten is uitgestort; van liefde, vrede en kuischheid; in een woord, de Geest Gods, die in de Litanie van Zijnen H. naam, zoo krachtig wordt aangeroepen: mogten zij daarvan eene wekelijksche gewoonte maken, dan kan het immers niet anders, of hun werk zal gezegend worden. — Want voor hen-zelven alleen niet, maar ook voor hunne arme pleegkinderen, is de bede:

Veni, creator, spiritus,
Mentes tuorum visita:
Imple superna gratia,
Quæ tu creasti, pectora!

En wanneer dan nog de arbeid, de verantwoording, de verveling, de ondank, bijna zouden vervoeren tot moedeloosheid, o, hoe heerlijk is dan uw lot, Regenten, boven anderen, met middelen gezegend, dat gij hier de goederen der aarde in ruimte geniet ende, ook deel hebt daarenboven aan de voorspraak van al diegenen, welke door een weinig inspanning, aan u de zaligheid voor eeuwig zullen te danken hebben! Waar is de strijd zoo kort, de belooning zoo duurzaam?

G., 1 Junij 1847. I. P. A.

Nog de helft van de leden der school-commissiën Katholijken [illegible] — Die waarborg komt ons toe: en zoo men ons tot die betrekking niet noodigt, dan moeten wij ons aanmelden, en, des noods dringen, totdat wij zijn binnen gelaten.... [illegible] eeuwige schande, nimmer eindigende verwijtingen van honderd [illegible], thans kinderen, eenmaal volwassenen, zoo wij, die [illegible] de vrijheid van onderwijs in handen hebben, ons die als [illegible] laten ontwelden, of als gekken ontfutselen; neen, wij moeten behouden, verweren, des noods strijden met alle grondwettige magt, waarover wij te beschikken hebben! — „Niet alleen in Amerika, ook hier is de vrijheid: wij hebben ze in handen! Het behoud hangt van ons af!"

Gaarne vestigen wij de aandacht onzer lezers op het hieronder aangekondigde vierde Nommer van de Leliënhof, bevattende *Emma, of de Zegepraal der Christelijke Liefde.*

Niet alleen verdient het de onbekrompendste aanbeveling om inkleeding, ontwikkeling en ontknooping der *intrigue*, of om welke eigenschappen ook, die de lezing er van alleraangenaamst maken; maar vooral mag het om zijne strekking algemeen aanbevelenswaardig genoemd worden. Met juistheid toch toont het de noodlottige gevolgen aan, welke een onberaden huwelijk te weeg brengt; en zoo kan *Emma* een weldadig boekje zijn voor ouders, die huwbare kinderen bezitten, en een nuttige gids en een waarschuwend voorbeeld voor jonge menschen, die meenen, van God tot een heilig huwelijk te zijn geroepen.

PUBLIEKE VERKOOPING VAN HUIZEN IN HET O. Z. HEEREN-LOGEMENT,

Op Maandag 7 Junij, 's avonds ten vijf ure.

No. 1. Een Pakhuis en Erve, Bloemgracht, No. 3003.
2. De Boeren-Hofstede *Amstelrust*, 24 b., 86 r., 40 e., aan den Amstelveenschen Weg, bezuid de R. K. Kerk, No. 1237, benevens een kampje Land voor de Hofstede, 35 r., 80 e.
3. Een Huis en Erve, N. Z. Achterburgwal, No. [illegible]
4. Een dito (*Tapperij*). St. Anthonies Breestraat, No. [illegible]
5. Het Buitenverblijf *Vredenhof*, benevens een Schultenhuis, aan den Osdorper Weg, No. 282, 65 r., 26 e.
6. Een Perceel Wei en Hooiland, achter Perceel No. 5, 2 b., 92 r., 31 e.
7. Een Perceel Moes-, Wei- en Hooiland, bij de Perceelen No. 5 en 6, 4 b., 39 r., 70 e.
8. De Opstal van een Stoom-Korenmolen, alsmede Pelmolen en Huizing, c. a., (*Stads Grond*). Oostenburger Voorstraat, No. 4539.

Amsterdam, bij C. L. VAN LANGENHUYSEN, Drukker en Uitgever.